

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 5. Технически науки, професионално направление 5.2. Електротехника, електроника и автоматика, научна специалност: „Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника“ (Приложение на адитивните технологии в образованието), обявен в ДВ бр. 39/13.05.2025 за нуждите на лаборатория „Безпилотни роботизирани системи“ (БРС) в ИР-БАН.

Член на научното жури: проф.д-р Мая Игнатова – ИР-БАН

1. Общи положения и биографични данни

Единствен кандидат в конкурса е главен асистент д-р Неда Венелинова Чехларова. Тя е завършила през 2013 г. Средното си образование в 125 СУ „Проф. Боян Пенев“ с изучаване на чужди езици, гр. София, Чуждоезиков профил - Английски език. През периода 2013-2018 тя е учила в Лесотехнически университет, гр. София, като е предобива последователно образователните степени: Бакалавър - Специалност „Стопанско управление“ Специализация „Управление на предприятия от горското стопанство“; Професионална квалификация учител - Икономика, Администрация и управление; Магистър Специалност „Стопанско управление“ Специализация „Управление на предприятия от горската промишленост“. Така тя завършва висшето си образование в Лесотехнически университет, гр. София през 2018 г. През периода 2019 - 2022 г. д-р Чахларова е редовен докторант в Лесотехнически университет, в ПН 3.7. Администрация и управление ОНС „Доктор“ - Специалност „Приложение на изчислителната техника в икономиката“. От 23.06.2023 г. до момента тя е Главен асистент в Лаборатория БРС към Институт по роботика – БАН.

2. Общо описание на представните материали

Кандидатката гл. ас. д-р Неда Чехларова участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ със списък от 1 самостоятелна монография и 13 публикации. От тях 5 с SJR, разпределени по квартили както следва: 2 от квартил Q2; и 3 от квартил Q4; 13 по показател Г, като 5 от тях са - Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 8 са в - Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. В 10 от представените за конкурса статии гл.

ас. Чехларова е първи автор, а в 3 – втори. Публикациите не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Представен е списък с 7 цитирания на 4 труда. Всички тези цитирания са в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Обобщение на минималните национални изисквания и по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ област на висшето образование 5. Технически науки, професионално направление 5.2. Електротехника, електроника и автоматика, научна специалност: „Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника“ са показани в таблицата както следва:

Таблица

Група показатели	Показатели	Минимални национални изисквания	Данни на кандидата
A	Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50
B	Хабилитационен труд - монография	100	100
Г	Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	200	216,7
Д	Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	50	70

Анализът на данните в таблиците показва, че по всички групи показатели д-р Чехларова покрива и даже надхвърля минималните национални изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАС.

Представените трудове за участие в конкурса са в актуални за науката и практиката тематични области. При по-обстойно запознаване с трудовете се вижда, че кандидатката използва съвременни методи и средства за решаване на научните проблеми и постигане на съответните цели.

3. Научни и научни-приложни приноси

Кандидатката д-р Чехларова е формулирал 4 научно- приложни приноса.

Четирите приноса представлят силно интердисциплинарна научно-приложна дейност, свързана с: Анализ и използване на адитивните технологии (3D печат); образователни приложения на технологиите – с фокус върху приобщаващото, STEM и неформалното образование; библиометрични и терминологични изследвания в подкрепа на научното и стратегическо планиране. Обединяващото между всички приноси е интеграцията между научен анализ, технологична иновация и практически приложения в образованието и обучението. Приемам предложените научно-приложни приноси, тъй като те са научно обосновани, технологично иновативни и силно приложими в съвременен контекст.

4. Значимостта на приносите за науката и практиката

Приносите показват умело съчетаване на теоретична подготовка и практическо изпълнение; стремеж към социална отговорност чрез приобщаващо образование; фокус върху интердисциплинарност, необходима за подготовка на кадри в дигиталната ера. Те могат да бъдат използвани както за научно-публикационна активност, така и за подкрепа на проекти, програми и иновативни образователни практики.

Библиометричният анализ на адитивното производство е принос с висока добавена стойност за научната общност и научната администрация. Той създава информационна основа за по-добро насочване на изследователските усилия и ресурси.

Дидактическите ресурси с 3D отпечатани материали за хора със зрителни нарушения е ценен не само за образованието, но и за социалното включване, с възможност за мултилициране на добри практики в различни контексти.

Сценариите за интегрирани STEAM занятия с адитивни технологии имат потенциал да се използва при подготовката на учители и развитие на иновативна учебна среда. Същевременно подпомага формирането на ключови умения на ХХI век – дигиталност, креативност и инженерно мислене.

3D моделирането на образователни ресурси има висока приложна стойност и допринася за изграждането на компетентности по дигитално моделиране и визуализация – ключови за модерното STEM образование.

Всичко това показва убедително, че трудовете на кандидатката са получили необходимата известност и признание от научните общности у нас и в чужбина.

5. Заключителни бележки и препоръки

От представената научна продукция за участие в настоящия конкурс на кандидатката считам, че д-р Чехларова е учен, който е покрил минималните национални изисквания. Тя е включила в конкурса 13 статии. От тях 5 с SJR - 2 от квартил Q2; и 3 от квартил Q4. Останалите 8 са в - Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове.

Препоръчвам на д-р Чехларова да активира публикационната си дейност, като публикува в научни издания с импакт фактор, както и да стане ръководите на докторанти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на запознаването ми с материалите по конкурса, актуалността и значимостта на постигнатите приноси, **предлагам на Научния съвет на ИР – БАН да избере Главен асистент д-р Неда Венелинова Чехларова на академичната длъжност „доцент“** в област на висшето образование висшето образование 5. Технически науки, професионално направление 5.2. Електротехника, електроника и автоматика, научна специалност: «Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника» („Приложение на адитивните технологии в образованието“), за нуждите на лаборатория БРС към ИР-БАН.

01.09.2025
гр. София

Член на научното жури: